

РЕШЕНИЕ

№ 7947

гр. София, 07.06.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 63
състав**, в публично заседание на 15.05.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Димитрина Петрова

при участието на секретаря Валентина Христова, като разгледа дело номер **2801** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 68, ал. 6 от Закона за Министерството на вътрешните работи /ЗМВР/.

Образувано е по жалба на М. И. Г., ЕГН [ЕГН], чрез адв. М. срещу Заповед № 3286з-472/07.02.2024г., издадена от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи (МВР), с която, на основание чл. 21, ал. 1 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, приета с ПМС № 191/22.07.2015г., е отказано снемането на полицейска регистрация № 9193 от 20.03.1975г. по описа на 06 РУ - СДВР, допълнителна полицейска регистрация с рег. № 7026 от 07.02.1977г. по описа на 03 РУ - СДВР, полицейска регистрация № 31 от 11.02.1977г. по описа на Софийски централен затвор и допълнителна полицейска регистрация с рег. № 11306 от 22.09.1982г. по описа на 03 РУ - СДВР, извършени на жалбоподателя.

В жалбата са изложени доводи за незаконосъобразност на заповедта поради противоречие с материалноправните разпоредби и несъответствие с целта на закона - основания за оспорване съгласно чл. 146, т. 4 и т. 5 от АПК. Твърди се, че заповедта противоречи на националните норми и на правото на ЕС, по-конкретно Директива (ЕС) 2016/680 на ЕП и на Съвета от 27.04.2016 г. и Регламент 2016/679 и моли да бъде отменена.

В съдебно заседание, жалбоподателят М. И. Г., редовно призован, не се явява и не се представлява. Постъпила е молба от жалбоподателя от 17.04.2024г., с която се иска да

се гледа делото в негово отсъствие и се изразява становище по същество.

Ответникът, директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ (ГДНП) при Министерството на вътрешните работи, изпраща административната преписка по издаване на оспорваната заповед. В писмени бележки е изразено становище за неоснователност на жалбата и законосъобразност на заповедта. Моли обжалването да бъде отхвърлено. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Прокурор от Софийска градска прокуратура не участва при разглеждане на делото.

Административен съд София-град, след като обсъди становищата на страните и доказателствата по делото, направи проверка на основание чл. 168, ал. 1 от АПК на законосъобразността на оспорения административен акт и на посочените в жалбата основания, приема за установено следното:

Между страните не е спорно, че административното производство е било образувано по подадено от жалбоподателя М. И. Г. заявление с вх. рег. № 328605-39/27.04.2021г. с искане да му бъде предоставен достъп до всички негови лични данни и да бъдат заличени всичките му лични данни, обработвани в „Документални информационни фондове: „Полицейски регистър“, „Картотека полицейска регистрация“, ЦДК, „Дактилоскопни картотеки“ и Автоматизирани информационни фондове: АИС „Централен полицейски регистър“, ИРПС, „Автоматизирана дактилоскопна идентификационна система - AFIS“, „Национална ДНК база данни“.

По искането е извършена проверка, въз основа на данните от която е изготвено Предложение рег. № 513р-1645/05.01.2024г. на директора на СДВР до директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за отказ за снемане на процесните полицейски регистрации.

В предложението са обобщени резултатите от проверката. Направен е извод, че не са налице основания за снемане на полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР. Посочено е, че осъждането с влязла в сила присъда, не е сред лимитативно изброените основания за снемане на полицейска регистрация по чл. 68, ал. 6 от ЗМВР, включително при настъпила реабилитация.

С оспорената Заповед № 3286з-472/07.02.2024г., директорът на Главна дирекция „Национална полиция“ е отказал снемането на полицейска регистрация № 9193 от 20.03.1975г. по описа на 06 РУ - СДВР, допълнителна полицейска регистрация с рег. № 7026 от 07.02.1977г. по описа на 03 РУ -СДВР, полицейска регистрация № 31 от 11.02.1977г. по описа на Софийски централен затвор и допълнителна полицейска регистрация рег. № 11306 от 22.09.1982г. по описа на 03 РУ - СДВР, извършени на жалбоподателя, поради липсата на визираните в чл. 68, ал. 6 ЗМВР основания. Препис от заповедта е връчен на жалбоподателя на 29.02.2024г.

По делото от ответника е представена административната преписка по издаване на заповедта.

При така установената фактическа обстановка, съдът достигна до следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, срещу подлежащ на обжалване административен акт и от лице с правен интерес – адресат на акта, поради което е допустима. Разгледана по същество съдът намира следното:

Заповед № 3286з-472/07.02.2024г. изхожда от компетентен административен орган – директор на Главна дирекция „Национална полиция“. Съгласно чл. 68, ал. 6 във вр. с чл. 29, ал. 1 ЗМВР полицейската регистрация се сема въз основа на писмена заповед на министъра на вътрешните работи като администратор на лични данни по ЗЗЛД или

оправомощени от него длъжностни лица. Така предвидената възможност за делегиране на правомощия е осъществена със Заповед № 8121з-267/10.03.2015г. на министъра на вътрешните работи, с която на основание чл. 68, ал. 6 във връзка с чл. 29, ал. 1 и чл. 33, т. 9 ЗМВР са оправомощени директорът и заместник директорите на Главна дирекция „Национална полиция” да издават заповеди за снемане или отказ за снемане на полицейска регистрация. Спазена е предписаната от закона форма със задължителните реквизити - наименование на органа, който я издава, име и длъжност на издателя, подпис на издателя.

Независимо от това в случая заповедта е постановена при допуснато съществено нарушение на административно производствените правила, което е довело и до неправилно приложение на материалния закон и неговата цел.

По съществото си полицейската регистрация представлява обработване на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване и попада в приложното поле на Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година относно защитата на физическите лица във връзка с обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания и относно свободното движение на такива данни. Съображение 26 от Директива 2016/680 изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват, и определя, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. От съображение 34 следва извод, че обработването за целите, посочени в член 1, параграф 1 от директивата, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципни положения намират израз в член 5 и член 13, параграфи 2 и 3 от директивата, съгласно които се предвиждат срокове за съхранение и периодична проверка, на необходимостта от съхранение на лични данни.

В ал. 6 на чл. 68 ЗМВР са изброени случаите, в които полицейската регистрация се сменя въз основа на писмена заповед на администратора на лични данни или на оправомощени от него длъжностни лица служебно или след писмено мотивирано искане на регистрирания, когато: 1. регистрацията е извършена в нарушение на закона; 2. наказателното производство е прекратено с изключение на случаите по чл. 24, ал. 3 от Наказателно-процесуалния кодекс; 3. наказателното производство е приключило с влязла в сила оправдателна присъда; 4. лицето е освободено от наказателна отговорност и му е наложено административно наказание; 5. лицето е починало, като в този случай искането може да бъде направено от неговите наследници. Видно от посочената разпоредба националното право урежда изчерпателно предпоставките за снемане на полицейска регистрация и сред тях не е предвидена възможност за снемането ѝ, в случай като настоящия – настъпила е реабилитация. Тоест националната уредба дава на практика неограничено право на обработване на данни от компетентните органи за целите, посочени в член 1, параграф 1 от Директива 2016/680, и регистрираното лице няма право да поиска да бъде ограничено обработването, заличаване или унищожаване на данните му, в конкретната хипотеза, извън изброените в закона.

Предпоставките за снемане на полицейска регистрация, както се посочи са изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 ЗМВР и между тях действително не фигурира настъпила реабилитация, нито възможност за заличаване на полицейската регистрация в случаите, в които наказателното производство за извършено престъпление от общ характер е приключило със споразумение. Тоест, прилагайки националния закон, ответникът достига до извод, че не е имал правна възможност за различен извод, водещ до снемане на регистрацията, нито е могъл да приложена друга от изброените в чл. 68, ал. 6 хипотези.

При съпоставка между Правото на ЕС и българското право в областта на полицейската регистрация и обработката на лични данни за целите ѝ, СЕС достига до извод, че не е допустима подобна национална правна уредба и че тя противоречи на принципите на Директива (ЕС) 2016/680. Дело С-118/ 2022г. на СЕС е образувано по повод преюдициално запитване на ВАС на РБ по дело, с предмет оспорване на отказ за полицейска регистрация, обоснован именно с това, че случаят не попада сред основанията за снемане на полицейска регистрация, изчерпателно изброени в чл. 68, ал. 6 от ЗМВР.

С решение от 30.01.2024 г. по дело С-118/ 2022 г., на СЕС (голям състав) приема, че член 4, параграф 1, букви в) и д) от Директива (ЕС) 2016/680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 година, разглеждан във връзка с членове 5 и 10, член 13, параграф 2, буква б) и член 16, параграфи 2 и 3 от тази директива и в светлината на членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз, трябва да се тълкува в смисъл, че не допуска национално законодателство, което за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното преследване на престъпления или изпълнението на наказания предвижда съхранение от полицейските органи на лични данни, и по-конкретно на биометрични и генетични данни за лица, осъдени с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, и то до смъртта на субекта на данни, включително когато той е реабилитиран, без да задължава администратора периодично да проверява дали това съхранение все още е необходимо, и без да признава правото на субекта на данни на изтриване на горепосочените данни, щом съхранението им вече не е необходимо за целите, за които те са били обработвани, или евентуално правото на ограничаване на тяхното обработване.

Директива (ЕС) 2016/680, съображение 26, посветено на законосъобразното, добросъвестно и прозрачно обработване на личните данни, изисква гаранции, че събраните данни не надхвърлят необходимото и не се съхраняват за период по-дълъг от необходимото за целите, за които се обработват. Определя още, че администраторът следва да установи срокове за тяхното изтриване или периодичен преглед. В съображение 34 изрично се сочи, че обработването на лични данни от компетентните органи за целите на предотвратяването, разследването, разкриването или наказателното разследване на престъпления, или изпълнението на наказания, включително предпазването от заплахи за обществената сигурност и тяхното предотвратяване, следва да включва операции по ограничаване на обработването, заличаване или унищожаване на данните. Тези принципи намират проявление в разпоредбите на чл. 5 (подходящи срокове за съхранение и проверка), 10 (съхранение само при абсолютна необходимост и при подходящи гаранции за правата и свободите на субекта на данни) и 13 (допълнителна информация за срока, за който ще се съхраняват личните данни и за критериите, използвани за определянето му и

съображения за законодателни мерки, които забавят, ограничават или водят до пропускане на предоставянето на тази информация на субекта на данните) от Директивата.

В цитираното решение на СЕС, т. 45, т. 70 и т. 71 се извежда, че чл. 5 от Директивата оставя на държавите членки да решат дали да определят срокове за изтриване на посочените данни или за периодична проверка на необходимостта от съхранение им, но сроковете следва да са подходящи и в крайна сметка да позволяват изтриване на разглежданите данни, когато съхранението им вече не е необходимо. Подобно изискване обаче не е изпълнено, когато единствената хипотеза, в която националното законодателство предвижда такова изтриване по отношение на лице, осъдено с влязла в сила присъда за умишлено престъпление от общ характер, е настъпването на смъртта му.

В конкретния случай е безспорно установено, че се касае за извършени през 1975г., 1977г. и 1982г. престъпления от жалбоподателя, както и че е настъпила реабилитация по право. В хода на административното производство и пред съда, ответният орган не е изложил аргументи, от които съдът да достигне до извод, че съхранението на данни на жалбоподателя близо 40 години след регистрацията и след извършеното, все още е необходимо за целите, за които те са били обработвани при създаването на полицейската регистрация. Не е преценено дали така посочените срокове са подходящи в съответствие с чл. 4, параграф 1, букви „в“ и „д“ от Директивата в светлината на чл. 52, параграф 1 от Хартата за пропорционалност на всяко ограничаване на правата. Не е правена и периодична проверка от администратора дали съхранението на личните данни на лицата с полицейска регистрация /в случаите, в които наказателното производство е приключило със споразумение/ все още е необходимо.

Правото на Европейския съюз е с безусловно предимство, в случай на противоречие, пред действащото национално право. При констатиране на такова противоречие между европейското и националното право, националният съдия е длъжен, в рамките на своята компетентност, да приложи общностното право в неговата цялост и да защити правата, които то дава на частноправните субекти, като остави без приложение евентуалните разпоредби от вътрешното право, които му противоречат, без оглед на това дали те предхождат или следват общностната правна норма, както и без да е необходимо да изиска или да изчаква отмяната на такава разпоредба по законодателен или друг конституционен ред. В случая това противоречие е установено и с решение на СЕС, с чието тълкуване съдът е длъжен да се съобрази.

В разглеждания случай обжалваният отказ е основан на разпоредба на националния закон, която като предвижда съхранение на данните от полицейската регистрация на лице, извършило престъпление от общ характер, дори и след реабилитацията му, без да се прави преценка за пропорционалност, чрез подходящи срокове за съхранение или периодични проверки за необходимост от съхранение, не е съобразена с принципите на Директива (ЕС) 2016/ 680 на Европейския парламент и на Съвета от 27 април 2016 г. и поради това е незаконосъобразен. Ответникът, отказвайки снемане на регистрациите на жалбоподателя, не е изследвал въпроса относно необходимостта от продължаване на съхранението на тези данни, въпреки настъпилата реабилитация и продължителността на съхранението, за целите, за които същите са били обработени. С оглед спазване принципите на Директивата, независимо от празнотата в националния закон, до привеждането му в съответствие с правото на ЕС,

административният орган следва да прави във всеки случай на искане за снемане на полицейска регистрация конкретна преценка на необходимостта от съхранение на данните за целите, за които са събрани, за пропорционалност на срока на съхранение, както и периодични проверки дали все още съществува необходимата връзка между съхраняваните данни и преследваната цел, каквото в случая не е направено.

Изцяло в този смисъл са мотивите на Решение № 4913/18.04.2023г. по адм. д. № 565/2022г. на ВАС – V отделение и Решение № 6315/22.05.2024г. по адм. д. № 1489/2024г. на ВАС – V отделение.

Изложеното налага извода, че обжалваният индивидуален административен акт следва да бъде отменен и на основание чл. 173, ал. 2 от АПК преписката да бъде върната на административния орган за ново разглеждане на заявлението за снемане на полицейска регистрация при спазване указанията по тълкуване и прилагане на закона дадени в решението. Следва да съобрази изложеното в решение от 30.01.2024г. по дело С-118/ 2022г. на СЕС, като конкретно извърши преценка дали при положение, че лицето е реабилитирано и изминалото време, е все още необходимо съхраняване на данните от тази регистрация за целите, за които са събрани и дали толкова продължителното им съхраняване е пропорционално на преследваната с регистрацията цел и не засяга ли повече от необходимото правата на жалбоподателя. Разноски от страна на жалбоподателя не се претендират, поради което и не се присъждат.

Така мотивиран, Административен съд София - град, I-во отделение, 63-тисъстав:

РЕШИ:

ОТМЕНЯ Заповед № 3286з-472/07.02.2024г., издадена от директора на Главна дирекция „Национална полиция“ при Министерството на вътрешните работи (МВР), с която, на основание чл. 21, ал. 1 от Наредбата за реда за извършване и снемане на полицейска регистрация, приета с ПМС № 191/22.07.2015г., е отказано снемането на полицейска регистрация № 9193 от 20.03.1975г. по описа на 06 РУ - СДВР, допълнителна полицейска регистрация с рег. № 7026 от 07.02.1977г. по описа на 03 РУ - СДВР, полицейска регистрация № 31 от 11.02.1977г. по описа на Софийски централен затвор и допълнителна полицейска регистрация с рег. № 11306 от 22.09.1982г. по описа на 03 РУ - СДВР, извършени на М. И. Г..

ИЗПРАЩА административната преписка на директора на Главна дирекция „Национална полиция“ за ново разглеждане на искането М. И. Г. при спазване на дадените в решението указания по тълкуване и прилагане на закона.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: